UZMAN ÖĞRETMENLİK SINAVLARINA HAZIRLIK			Süre (Saat):	180	Tarih:	20 Temmuz 2022 Çarşamba
Konu Adı:	İÇERİK FARKLILAŞTIRMA VE DERS TASARIM ÖRNEĞİ		Süre (Saat):	15	Yüzdesi (%):	15
Etkinlik No:	005	Etkinlik Türü:	Konu Anlatım Ders Notu	Bahattin Kuş-Fatih BTR Öğretmeni/**Şehit Ümit Özet Ortaokulu**		

İçerik Farklılaştırma ve Ders Tasarım Örneği

* İçerik, öğretim sürecinin **"girdisi"**dir.
* Bu girdi, öğretilmesi beklenen konuların bütünüdür.
* İçerik, öğretim programları tarafından tanımlanmaktadır.
* Ancak içeriğin belirlenmesindeki en kritik faktörlerden biri öğretmenin hem konu hem de öğrencileri hakkındaki bilgisidir.
* Öğretmen; öğretim programı, ders kitapları, standartlar ve kılavuzlardaki içeriği sentezler.
* Bu sentezi yaparken "Burada en önemli olan konu nedir?", "Bu konu gerçekten ne hakkında?", "Öğrencilerim için kalıcı bir değeri olacak mı?" gibi sorular sorar.
* Öğretmen bu soruları yanıtladığında; sırasıyla bir ders, bir gün, bir ünite ve bir yıl boyunca sunulacak öğretim sonucunda öğrencilerin belirli bir konuda neleri bilmesi, anlaması ve yapabilmesi gerektiğini belirlemeye hazır olur.
* Öğretmenin kapsayıcı hedefi, bütün öğrencileri için temel bilgi, anlayış ve becerileri ulaşılabilir kılmaktır.
* Bu süreçte bazı öğrencilerin daha karmaşık formatlarla ve daha fazla bağımsız çalışması gerekebildiği gibi bazı öğrencilerin de öğretmen veya akran desteğine ihtiyacı olabilir.

İçeriğe erişimi farklılaştırma yollarından bazıları şunlardır:

* Öğrencilerin bireysel farklılığına hitap edecek farklı okuma düzeylerinde metin veya roman kullanma,
* Bilgiyi hem bütünden parçaya hem de parçadan bütüne yaklaşımlarıyla sunma,
* Farklı seviyelerdeki okuma malzemeleri ile çalışan öğrencileri destekleme ve onları cesaretlendirme,
* Bir konu ile ilgili desteğe ihtiyacı olan öğrencilerle aynı konuda ileri düzeyde olan öğrencilere seviyelerine uygun çalışmalar verme,
* İçeriği hazırbulunuşluk düzeylerine göre farklılaştırmanın amacı, öğrencilerden öğrenmeleri istenen temel bilgi ve beceriyi öğrencinin okuma ve anlama kapasitesiyle eşleştirmektir.
* İlgi alanlarına göre farklılaştırmanın amacı, mevcut öğrenci ilgileri üzerine inşa edilen veya öğrenci ilgi alanlarını genişletebilen fikirlerin ve öğretim araçlarının programa dâhil edilmesidir.
* İçeriğin öğrenme profillerine göre farklılaştırılmasının amacı ise bir öğrencinin tercih ettiği öğrenme yöntemine uygun öğretim araç gereç ve uygulamalarının işe koşularak öğrencilerin öğrenme kapasitelerini en üst düzeye çıkarmak ve bu sayede hem etkili hem de keyifli öğrenme ortamı oluşturmaktır.

Farklılaştırmanın Temel Ögeleri

* Etkili bir farklılaştırmadan söz edebilmek için öğretmenlerin; öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine, ilgilerine veya öğrenme profillerine göre farklılaştırabileceği çeşitli ögeler bulunmaktadır.
* Bu ögeler: içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamıdır.

İçerik

* İçerik, öğretim sürecinin “girdisi”dir.
* Bu girdi, öğretilmesi beklenen konuların bütünü oluşturur.
* İçerik, öğretim programları tarafından tanımlanır.
* Ancak içeriğin belirlenmesindeki en kritik faktörlerden biri öğretmenin hem konu hem de öğrencileri hakkındaki bilgisidir.
* İçeriği öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine göre farklılaştırmanın amacı, öğrencilerden öğrenmeleri istenen temel bilgi ve beceriyi öğrencinin okuma ve anlama kapasitesiyle eşleştirmektir.
* İlgi alanlarına göre farklılaştırmanın amacı, mevcut öğrenci ilgileri üzerine inşa edilen veya öğrenci ilgi alanlarını genişletebilen fikirlerin ve öğretim araçlarının programa dâhil edilmesidir.
* İçeriğin öğrenme profillerine göre farklılaştırılmasının amacı ise bir öğrencinin tercih ettiği öğrenme yöntemine uygun öğretim araç gereç ve uygulamalarının işe koşularak öğrencilerin öğrenme kapasitelerini en üst düzeye çıkarmak ve bu sayede hem etkili hem de keyifli öğrenme ortamı oluşturmaktır.

Süreç

* Bir öğrenme deneyiminde, öğrencinin bilişsel olarak yapması beklenen temel kavramlar, genellemeler ve beceriler süreç aşamasında anlamlandırılır.
* Süreç, öğrencilerin bilgiyi aktif olarak işleyip anlamlandırmaya çalışmalarıyla başlar.
* Bu da okulda genellikle “etkinlikler” yoluyla gerçekleştirilir.
* Bir öğretim döngüsünün süreç aşamasında yapılan farklılaştırma çok önemlidir.
* Süreci farklılaştırmanın çeşitli yolları bulunmaktadır.

Ürün

* Ürün, öğrencilerin öğrenmelerinin hedeflendiği temel bilgi ve becerileri süreç içerisinde öğrendiklerini, anladıklarını ve yapabildiklerini göstermenin yollarıdır.
* Başka bir deyişle ürün, öğrencinin bildiğini ortaya koymaya yönelik bireysel yorumudur.
* Öğrencilerin öğrendiklerini ortaya koyabilecekleri deneme, makale veya diğer yazı türleri gibi ürünler yazılı ürünlerdir.
* Bu ürünler özellikle dilsel zekâ odaklı öğrencilere farklılaştırılmış ürün alternatifi sunmaktadır (Tomlinson, 1999; Tomlinson &Imbeau, 2010).

Ölçme ve Değerlendirme

Bireysel Değerlendirme: Öz değerlendirme formu

* Öğretmen öğrencilerin her birine ders öncesinde dağıttığı KWL formunu göndererek onlara "Neöğrendim?" bölümünü tamamlatır. Ek 4'te yer alan bireysel değerlendirme etkinliği formu doldurulur.

Grup Değerlendirme: "Kâğıdı Gönder!" Etkinliği

* Öğretmen dersin sonunda önceden hazırladığı büyük bir kartona grupların ele aldığı konu başlığını yazar.
* Her bir gruba kartonları gönderir ve gruplardan o gün ne öğrendiklerini yazmalarını ister.
* Öğrendiklerini yazan grup, kartonu başka bir gruba gönderir.
* İkinci grup, yazılmış olanları okuduktan sonra konu başlığı ile ilgili bildiği farklı şeyleri yazar.
* Daha sonra farklı gruplar kartona eklemelerde bulunur.
* Süreç tüm gruplar katkıda bulunana kadar devam eder.
* Ardından tüm kâğıtlar sınıf ortamında paylaşılır.

Öğrenme Ortamı

* Öğrenme ortamını, öğrencilerin hem bireysel hem de bir bütün olarak bir arada çalışmalarını sağlayan görünür veya görünmez bütün etmenler açısından düşünmek yararlı görülmektedir.
* Etkili bir öğrenme ortamında bir sınıfın görünümü, organizasyonu ve yapısı, renklerin çekiciliği, öğrenci çalışmalarının etkili sunumları ve hem bireysel hem de ortak çalışma için alanlar, araç ve gereçlere kolay erişim, dikkati büyük ölçüde akran iş birliğine odaklayan mobilya düzenlemeleri ile kaliteli çalışmayı desteklemek için görünür ipuçları; öğrencileri öğrenmeye davet eden unsurlar arasındadır.
* Bunun tersine, fiziki ortamı kısır, sıkıcı, sıkışık, öğretmen odaklı, dikkat dağıtıcı veya sınırlayıcı olan bir sınıf; öğrenmeyi azaltabilir.
* Ancak burada fiziksel iklimden daha önemli olan unsur, sınıfın duygusal iklimidir.
* Şöyle ki öğrenciler, ihtiyaç hâlinde yardım isteyebildikleri, sorularına yanıt alabildikleri, düşüncelerini rahatça ifade edebildikleri ve bu süreçte hoşgörü ile karşılandıkları bir ortamda kendilerini daha güvende hissederler.
* Öğrenme; o ortamdaki her öğrenciye güvenli, onaylayıcı, zorlayıcı ve destekleyici hissettiren bir ortam tarafından desteklenir.
* Etkili bir farklılaştırmadan söz edilebilmesi için öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına göre uyarlanmış bir öğrenme ortamının aşağıdaki özellikleri içinde barındırması önemlidir.
    - Öğretmen, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel ihtiyaçlarına uyum sağlar ve yanıt verir.
    - Öğrenciler hem fiziksel hem de duygusal olarak kendilerini güvende hissederler.
    - Öğretmen, her öğrencinin doğasında var olan farklılıklara saygı duyar ve onları destekler.
    - Bireysel farklılıklar doğal ve olumlu kabul edilir.
    - Öğrenciler, öğrenenler olarak birbirlerine saygı duymayı ve birbirlerini desteklemeyi öğrenirler.
    - Öğretmen ve öğrenciler, günlük rutinler ve sınıf işleyişi hakkında karar verme sürecine katılırlar.
    - Sınıfın fiziksel düzenlemeleri esnektir ve öğrencilerin çeşitli öğrenme seçeneklerine erişimini destekler.

Farklılaştırılmış öğretim, öğretmenlerin öğrenci çeşitliliğine yanıt olarak değiştirebilecekleri içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamı olan bu dört sınıf unsuruna vurgu yapar. Bu dört unsurun değiştirilmesi, öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi alanları ve öğrenme profilleri arasındaki farklılıklara "yer açar" (Tomlinson, 2001; Tomlinson & Imbeau, 2011).